

ŽENSKÉ V MEDIJIH

STOP NADLEGOVANJU
NA DELOVNEM MESTU

Nadlegovanje novinark in medijskih delavk na delovnem mestu v Sloveniji

- NACIONALNO POROČILO

Nadlegovanje novinark in medijskih delavk na delovnem mestu v Sloveniji - Nacionalno poročilo

April, 2026

Nadlegovanje novinark in medijskih delavk na delovnem mestu v Sloveniji - Nacionalno poročilo

Izdajatelj: Društvo novinarjev Slovenije, Zavod Krog

Leto izida: 2026

Avtorica: Tjaša Turnšek

Lektura: Ivan Cepenec

Oblikovanje: www.spelabecaj.si

Sofinancira
Evropska unija

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Raziskava je bila pripravljena v okviru projekta **'Ustavimo nadlegovanje na delovnem mestu v medijski industriji v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji ter Bosni in Hercegovini – Ženske v medijih'**, ki ga je finančno podprla Evropska unija.

Ljubljana, 2026

Prva elektronska izdaja

Brezplačna publikacija

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske unije. Za njeno vsebino so odgovorni izključno avtorji in založniki, vsebina pa ne odraža nujno stališč Evropske unije.

Kazalo

1	Uvod	5
2	Kontekstualni okvir	6
3	Metodologija in vzorec	9
4	Oblike nasilja, nadlegovanja in diskriminacije	13
4.1	Fizični napadi, grožnje s fizičnimi napadi in grožnje s smrtjo	13
4.2	Diskriminacija in kršitve delavskih pravic	17
4.3	Diskreditacije in seksistični komentarji	19
4.4	Verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje	23
4.5	Fizično spolno nadlegovanje	26
5	Mehanizmi zaščite v medijskih organizacijah	29
6	Razlogi za neprijavo, odzivi in posledice	32
	Zahvala	35

1 Uvod

Poročilo **Nadlegovanje novinark in medijskih delavk na delovnem mestu v Sloveniji** je nastalo v okviru mednarodnega projekta **Ženske v medijih: ustavimo nadlegovanje na delovnem mestu**, ki ga v Sloveniji izvajata Zavod Krog in Društvo novinarjev Slovenije. Projekt obravnava problematiko nasilja in nadlegovanja v medijski industriji v širšem regionalnem kontekstu ter si prizadeva za izboljšanje delovnih pogojev, večjo varnost in enakopravnost žensk v medijih.

To poročilo je prva raziskava v slovenskem prostoru, ki celostno obravnava izkušnje novinark in medijskih delavk z različnimi oblikami nasilja, nadlegovanja, diskriminacije ter kršitev delavskih pravic pri opravljanju njihovega poklica. Njegov namen je prispevati k boljšemu razumevanju razsežnosti in značilnosti teh pojavov, hkrati pa ponuditi empirično podlago za nadaljnje razprave, oblikovanje politik in razvoj učinkovitih mehanizmov zaščite.

V poročilu so tako najprej predstavljene različne oblike nasilja, nadlegovanja in diskriminacije, vključno s fizičnimi napadi in grožnjami, diskriminacijo in kršitvami delavskih pravic, diskreditacijami in seksističnimi komentarji ter verbalnim, neverbalnim in fizičnim spolnim nadlegovanjem. Temu sledi analiza mehanizmov zaščite v medijskih organizacijah ter poglavje, ki obravnava razloge za neprijavljanje, odzive na nasilje in njegove posledice. Takšna struktura omogoča postopno poglobljanje razumevanja – od pojavnih oblik do institucionalnih odzivov in širših implikacij.

Empirične ugotovitve ne temeljijo zgolj na kvantitativnih podatkih, pridobljenih z anketnim vprašalnikom, temveč vključujejo tudi kvalitativne vpoglede, pridobljene s poglobljenimi intervjuji z novinarkami in medijskimi delavkami. Kombinacija pristopov omogoča celovitejše razumevanje obravnavanih pojavov, saj poleg razsežnosti problema osvetljuje tudi konkretne situacije, zaznave in načine soočanja, ki v kvantitativnih analizah pogosto ostajajo nevidni.

Opomba glede jezikovne rabe: ker se poročilo osredotoča na izkušnje novinark in medijskih delavk, so v predstavitvi podatkov in rezultatov uporabljene ženske slovnične oblike. V drugih delih besedila je zaradi večje berljivosti mestoma uporabljen moški spol, ki pa se nanaša na vse spole in ne implicira, da so določene vloge ali ravnanja vezane izključno na moške.

---

2 Kontekstualni okvir

Problematika nasilja, nadlegovanja, diskriminacije in kršitev delavskih pravic nad novinarkami in medijskimi delavkami se v sodobnih raziskavah vse bolj **umešča v okvir širših strukturnih neenakosti, ki presegajo individualne izkušnje in odražajo razmerja moči v medijskem prostoru ter družbi kot celoti**. Mednarodne analize na področju varnosti novinarjev poudarjajo, da nasilje nad novinarkami ni zgolj skupek izoliranih primerov, temveč sistemski pojav, ki je tesno povezan z organizacijo medijskega dela, digitalnim okoljem in spolnimi normami¹. Takšno razumevanje pomeni, da nasilje nad novinarkami deluje tudi kot mehanizem omejevanja njihovega profesionalnega delovanja in vidnosti v javnem prostoru, kar ima širše posledice za svobodo izražanja in kakovost demokratičnega diskurza, hkrati pa omejuje tudi njihovo zmožnost opravljanja novinarske funkcije v javnem interesu.

Razprave na evropski ravni vse bolj poudarjajo, da varnost novinarjev ni zgolj poklicno vprašanje, temveč temeljni element delovanja demokratičnih sistemov. V tem okviru se nasilje nad novinarji razume kot ena ključnih groženj svobodi medijev, pri čemer analize posebej izpostavljajo spolno zaznamovane dimenzije teh pojavov. Raziskave kažejo, da so **novinarke nesorazmerno izpostavljene oblikam nasilja, ki vključujejo seksualizirane napade, osebno diskreditacijo in nadlegovanje, usmerjeno v njihovo identiteto, ne pa zgolj v njihovo delo**². To kaže na specifično naravo tovrstnega nasilja, ki presega profesionalni okvir in **posega v osebno integriteto posameznic**. Takšne oblike nasilja imajo specifične učinke, saj ne vplivajo le na profesionalno delovanje posameznic, temveč tudi na njihovo prisotnost v javnem prostoru in na njihovo pripravljenost za sodelovanje v javnih razpravah.

Pomembno dimenzijo evropskega konteksta predstavlja tudi normativni okvir za preprečevanje nasilja na podlagi spola. Dokumenti, kot je Istanbulska konvencija, nasilje nad ženskami opredeljujejo kot kršitev človekovih pravic in obliko diskriminacije, pri čemer poudarjajo odgovornost držav za preprečevanje, zaščito in pregon tovrstnih dejanj. Čeprav ta okvir ni specifično usmerjen v medijski sektor, je neposredno relevanten za razumevanje nasilja nad novinarkami. Vključuje namreč različne oblike nasilja, vključno s spolnim nadlegovanjem ter nasiljem v javnem in zasebnem prostoru, ter opozarja na pomen institucionalnih mehanizmov zaščite. Hkrati analize opozarjajo, da implementacija teh norm pogosto zaostaja, zlasti v kontekstih, kjer so delovna okolja prekarna ali hierarhično strukturirana³.

Digitalno okolje predstavlja eno ključnih dimenzij nasilja nad novinarkami. Raziskave kažejo, da spletne platforme omogočajo širjenje nasilja v večjem obsegu in z večjo intenzivnostjo kot tradicionalni mediji, pri čemer so novinarke pogosto tarča koordiniranih napadov, ki vključujejo sovražni govor, spolno nadlegovanje in grožnje. Pri tem digitalne platforme ne delujejo zgolj kot kanal prenosa, temveč kot prostor akumulacije in reprodukcije nasilja. Takšne oblike nasilja imajo dolgoročne posledice, saj lahko vodijo v samocenzuro, zmanjšanje javne izpostavljenosti in povečano psihološko obremenitev, kar vpliva na profesionalno delovanje in karijerne odločitve.

¹ Posetti, Julie et al., The Chilling: A Global Study of Online Violence Against Women Journalists, International Center for Journalists / UNESCO, 2022, dostopno na: https://www.icfj.org/sites/default/files/2023-02/ICFJ%20Unesco_TheChilling_OnlineViolence.pdf.

² International Federation of Journalists (IFJ), IFJ global survey shows massive impact of online abuse on women journalists, 2018, dostopno na: <https://www.ifj.org/media-centre/news/detail/article/ifj-global-survey-shows-massive-impact-of-online-abuse-on-women-journalists>.

³ International Federation of Journalists, Time to implement instruments that outlaw gender-based violence, says IFJ, 2024, dostopno na: <https://www.ifj.org/media-centre/news/detail/article/time-to-implement-instruments-that-outlaw-gender-based-violence-says-ifj>.

Hkrati je treba poudariti, da nasilje nad novinarkami ni omejeno zgolj na digitalni prostor, temveč **se pojavlja v prepletu različnih kontekstov**. Analize kažejo, da so novinarke pogosto izpostavljene nasilju in nadlegovanju tako znotraj redakcij kot tudi v interakcijah z zunanjimi akterji, vključno z občinstvom, političnimi predstavniki in drugimi javnimi osebnostmi⁵. Takšna večplastna izpostavljenost otežuje prepoznavanje odgovornosti in zmanjšuje učinkovitost obstoječih mehanizmov zaščite, saj nasilje presega okvire posameznih institucij.

Slovenski kontekst odraža številne izmed teh širših trendov, hkrati pa vključuje specifične značilnosti, povezane s samim medijskim sistemom in družbenim okoljem. Ena izmed ključnih empiričnih podlag za razumevanje teh pojavov je študija Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani iz leta 2019⁶, ki analizira pritiske, grožnje in napade na novinarje v Sloveniji. Ugotovitve te raziskave kažejo, da so novinarji pogosto izpostavljeni pritiskom iz različnih virov, vključno s političnimi in ekonomskimi akterji, ter da so grožnje in verbalno nasilje pomemben del njihovega profesionalnega okolja. Študija hkrati opozarja na spolno zaznamovane dimenzije teh pojavov, saj so ženske pogosteje tarča napadov, ki vključujejo seksualizirano komunikacijo in osebno diskreditacijo. Tudi sami novinarji poročajo o tem⁷, da takšni pritiski ne upadajo, temveč postajajo vse bolj normalizirani kot del novinarskega dela. Takšna normalizacija prispeva k zmanjšanju zaznane resnosti teh pojavov in hkrati vpliva na pripravljenost posameznikov za njihovo prijavljanje. Posledično nasilje pogosto ostaja neobravnavano, kar omogoča njegovo nadaljnjo reprodukcijo.

Dodatno to potrjuje tudi poročilo⁸ **Društva novinarjev Slovenije**, ki kaže, da so novinarji sistematično izpostavljeni različnim oblikam nasilja, vključno s spletnim nadlegovanjem, grožnjami, diskreditacijami in fizičnimi napadi, pri čemer imajo ti pogosto namen utišanja ali delegitimizacije novinarskega dela. Analiza zbranih primerov kaže, da napadi pogosto niso naključni ali izolirani, temveč so usmerjeni v konkretne novinarje in novinarke zaradi njihovega dela, tem ali javne izpostavljenosti, kar nakazuje na ciljno naravo tovrstnega nasilja. Poleg neposrednih oblik nasilja poročilo izpostavlja tudi javne diskreditacije in spodkopavanje kredibilnosti kot posredne oblike pritiska na novinarsko delo. Takšni vzorci kažejo, da nasilje nad novinarji in novinarkami ni zgolj odziv na posamezne objave, temveč **del širšega družbenega in političnega konteksta**, v katerem se zmanjšuje zaupanje v medije ter krepí sovražen odnos do novinarstva kot poklica. V tem smislu nasilje deluje tudi kot mehanizem omejevanja novinarske avtonomije in vpliva na oblikovanje javnega diskurza.

⁴ Posetti, Julie et al., The Chilling: A Global Study of Online Violence Against Women Journalists, International Center for Journalists / UNESCO, 2022, dostopno na: https://www.icfj.org/sites/default/files/2023-02/ICFJ%20Unesco_TheChilling_OnlineViolence.pdf.

⁵ Ibid.

⁶ Ajdišek, Manca et al., Poročevalci nasilja: nasilje na delovnem mestu novinarja, v: Boštjančič, Eva (ur.), Reberc, Ana (ur.), Ajdišek, Manca (ur.), Obrabi nasilja na delovnem mestu: psihološki pogledi in slovenska praksa, Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2019, str. 239–256. Dostopno na: <https://ebooks.uni-lj.si/ZalozbaUL/catalog/download/155/251/3976?inline=1>.

⁷ Kristan, Tina, Pritiski, grožnje, napadi ... postajajo novinarjev vsakdan, 24ur.com, 2020, dostopno na: <https://www.24ur.com/novice/slovenija/pritiski-groznje-napadi-postajajo-novinarjev-vsakdan.html>.

⁸ Društvo novinarjev Slovenije, Spremljanje napadov na novinarje: od fizičnega nasilja, groženj in sramotenja do spletnega nadlegovanja in sistemskih pritiskov, 2020, dostopno na: https://novinar.com/wp-content/uploads/2021/01/Zakljucno-porocilo_Spremljanje_napadov2.pdf

Širši družbeni kontekst v Sloveniji dodatno kaže, da je spolno nadlegovanje razširjen pojav tudi izven medijskega sektorja. Podatki Statističnega urada Republike Slovenije kažejo, da je skoraj tretjina žensk (31,7 %), ki so kadarkoli delale, doživela spolno nadlegovanje v delovnem okolju, kar potrjuje sistemsko prisotnost takšnih praks. Ta podatek dodatno **umešča izkušnje novinark v širši družbeni okvir**. Takšne ugotovitve kažejo, da nasilje nad novinarkami ni izoliran pojav, temveč del širšega družbenega konteksta, v katerem so spolno zaznamovane oblike nasilja razmeroma razširjene ter pogosto normalizirane. Žrtve pogosto ne prijavljajo nasilja zaradi strahu pred negativnimi posledicami, kar je povezano z razmerji moči in negotovimi zaposlitvenimi pogoji⁹.

V odziv na omejitve formalnih institucionalnih mehanizmov so se v slovenskem prostoru razvile tudi **alternativne oblike podpore in beleženja nasilja**. Ena izmed njih je platforma Društva novinarjev Slovenije »**Prijavi napad**«, ki omogoča evidentiranje napadov na novinarje ter nudi podporo žrtvam, vključno z usmerjanjem in pomočjo pri nadaljnjih postopkih. Platforma hkrati deluje kot orodje za sistematično zbiranje podatkov o različnih oblikah nasilja, kar omogoča boljše razumevanje njihove razširjenosti in značilnosti.

Pomemben vidik obravnave predstavljajo institucionalni odzivi, ki so v Sloveniji pogosto ocenjeni kot nezadostni, kar se še posebej odraža v kazenskopravni obravnavi spolne kriminalitete. Analize kaznovalne politike kažejo na pomemben razkorak med normativno ureditvijo in dejansko sodno prakso. Raziskava kaznovanja spolnih kaznivih dejanj v Sloveniji ugotavlja, da velik delež izrečenih sankcij predstavljajo pogojne obsodbe, medtem ko so tudi v primerih izrečenih zapornih kazni te pogosto umeščene v spodnji del kaznovalnega razpona. Takšna kaznovalna praksa odraža širši vzorec relativno blage kaznovalne politike, ki lahko vpliva na percepcijo resnosti teh kaznivih dejanj ter posredno tudi na pripravljenost žrtev za prijavo nasilja¹¹.

Specifičnost slovenskega medijskega prostora je povezana tudi z njegovo majhnostjo in omejenimi zaposlitvenimi možnostmi, kar se v kombinaciji z negotovimi oblikami dela odraža v povečani ranljivosti novinark. Analize delovnih razmerij in nasilja na delovnem mestu poudarjajo, da so takšni pogoji tesno povezani z razmerji moči ter omejenimi možnostmi za zaščito zaposlenih¹². Hkrati pa organizacijska kultura, neformalni odnosi in hierarhične strukture pomembno vplivajo na to, kako se nasilje prepoznava in obravnava znotraj medijskih organizacij. V takšnem kontekstu lahko prihaja do toleriranja ali normalizacije neprimernih praks.

Nasilje nad novinarkami je torej **strukturni problem, tesno povezan z družbenimi normami, institucionalnimi praksami in delovanjem medijskega sistema**.

⁹ Kontelj, Martina, Statistični urad Republike Slovenije (SURS), Najpogostejše žrtve spolnega nadlegovanja v delovnem okolju in zalezovanja so mlajši odrasli, 2020, dostopno na: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/10283>.

¹⁰ Poredoš, Miha, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Spolno nasilje na delovnem mestu – kaj je treba vedeti in kako ukrepati?, 2025, dostopno na: <https://www.zsss.si/spolno-nasilje-delo-kaj-44/>.

¹¹ Mihelj Plesničar, Mojca, et al., Kaznovanje spolne kriminalitete v Sloveniji. Revija za kriminalistiko in kriminologijo, 2020, 73(2), str. 87-106, dostopno na: https://www.policija.si/images/stories/Publikacije/RKK/PDF/2022/02/RKK2022-02_MojcaPlesnicar_KaznovanjeSpolneKriminalitete.pdf.

¹² Poredoš, Miha, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Spolno nasilje na delovnem mestu – kaj je treba vedeti in kako ukrepati?, 2025, dostopno na: <https://www.zsss.si/spolno-nasilje-delo-kaj-44/>.

2 Metodologija in vzorec

Raziskava temelji na metodološkem pristopu, ki združuje kvantitativne in kvalitativne metode ter omogoča celovito analizo nasilja, nadlegovanja, diskriminacije in kršitev delavskih pravic nad novinarkami in medijskimi delavkami v Sloveniji. Cilj raziskave je bil proučiti, kako so različne oblike napadov in nadlegovanja – zlasti spolno nadlegovanje – prepoznane, obravnavane in regulirane znotraj medijskih organizacij, kako se o teh vprašanih komunicira znotraj redakcij ter kakšna je vloga širšega medijskega in institucionalnega okolja pri njihovem obravnavanju. Raziskava je bila usmerjena tudi v analizo obstoječih preventivnih in odzivnih mehanizmov, značilnosti različnih oblik nasilja, specifičnih značilnosti spolnega nadlegovanja ter njegovih psiholoških, profesionalnih in družbenih posledic. Poseben poudarek je bil namenjen razumevanju izkušenj novinark in medijskih delavk ter načinov, kako te vplivajo na njihovo delo, kariero in vsakodnevno življenje.

Konceptualni okvir raziskave temelji na širšem razumevanju nasilja in nadlegovanja, ki vključuje ne le posamezne primere, temveč tudi strukturne in institucionalne oblike neenake obravnave. V analizo so tako vključeni fizični napadi, grožnje, diskreditacije in kršitve delavskih pravic, verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje ter fizično spolno nadlegovanje. Takšen pristop omogoča celostno obravnavo pojavov, ki se v praksi pogosto prepletajo in jih ni mogoče vedno jasno ločiti na posamezne kategorije.

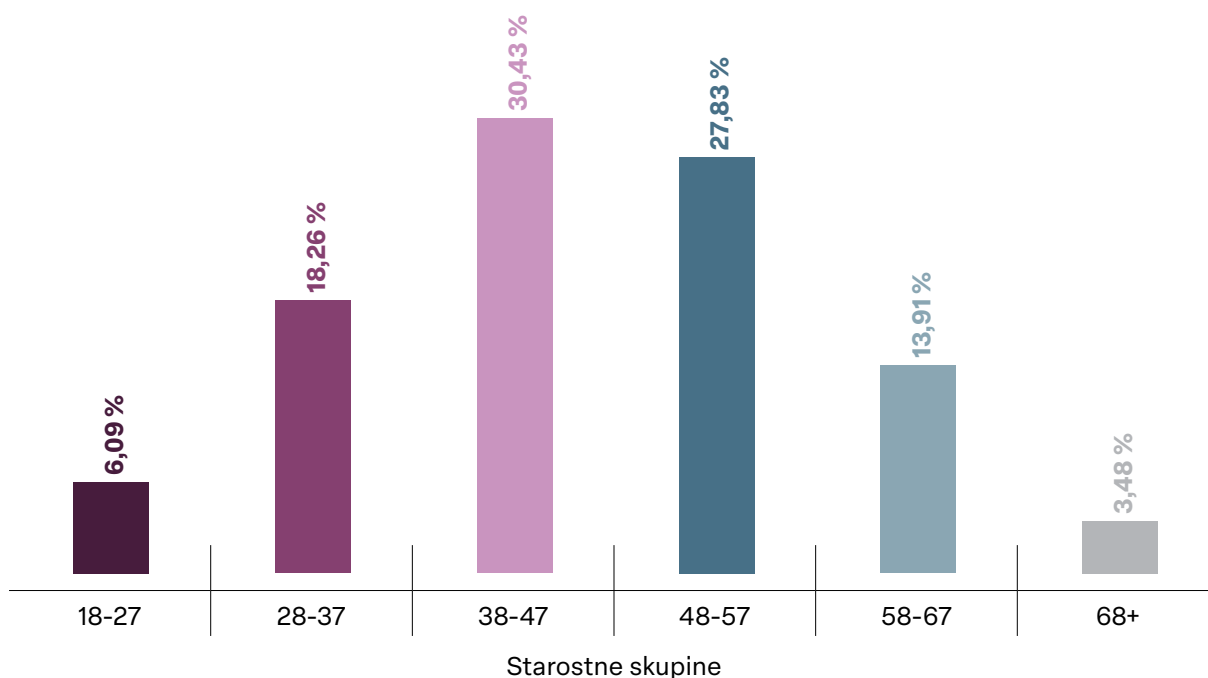
Metodološki pristop vključuje več medsebojno povezanih faz. Prvi korak je bila analiza sekundarnih virov, ki je zajemala pregled obstoječih podatkov o napadih in nadlegovanju, relevantnih pravnih in institucionalnih okvirih ter obstoječih mehanizmov zaščite v medijskem, javnem in nevladnem sektorju.

Osrednji **empirični del raziskave je anketni vprašalnik**, ki je bil oblikovan na podlagi pregleda literature in strokovnih posvetov ter dodatno preverjen z vidika občutljivosti za vprašanja enakosti spolov. Zbiranje podatkov je potekalo med 7. avgustom in 15. septembrom 2025, pri čemer je bil vprašalnik distribuiran preko neposredne e-poštne komunikacije, usmerjene na baze Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije. Vabilo k sodelovanju je bilo posredovano večkrat v tem obdobju, z namenom povečanja odzivnosti in zajema čim širšega kroga respondentk.

Vzorec anketnega vprašalnika zajema 115 novinark in medijskih delavk v Sloveniji, kar predstavlja približno 9,1 % populacije novinark glede na zadnje razpoložljive podatke Statističnega urada Republike Slovenije¹³.

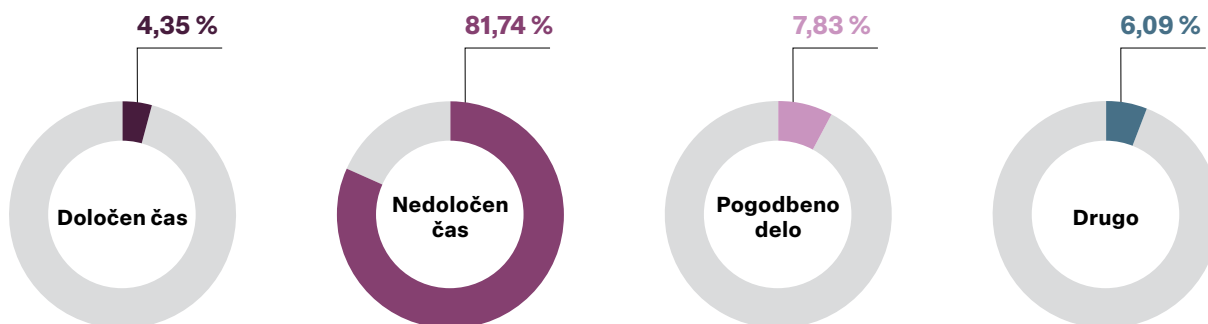
¹³ Statistični urad Republike Slovenije (SURS): <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/0764803S.px/table/tableViewLayout2/>.

Sociodemografska struktura respondentk kaže, da v raziskavi prevladujejo novinarke in medijske delavke v srednjem obdobju kariere. Več kot polovica jih je stara med 38 in 57 let, pri čemer sta najmočneje zastopani starostni skupini 38–47 let in 48–57 let.

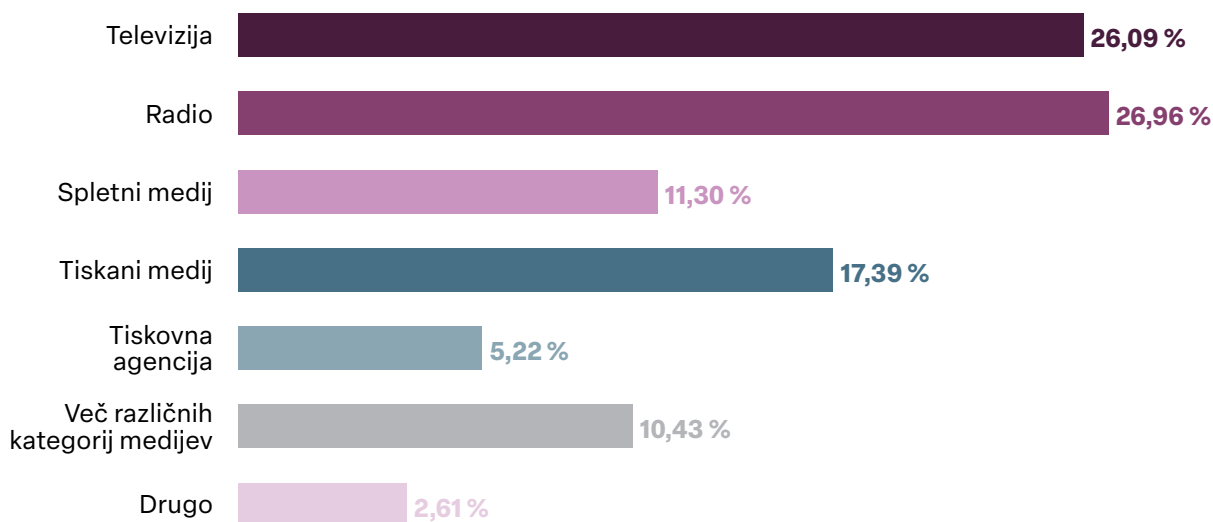
Graf 1: Starostna struktura anketirank (N = 115)

Glede na zaposlitveni status večina respondentk poroča o **stabilnih oblikah zaposlitve**, saj je velika večina zaposlena za nedoločen čas. Manjši delež predstavljajo novinarke z začasnimi ali nestandardnimi oblikami dela, kot je pogodbeno delo.

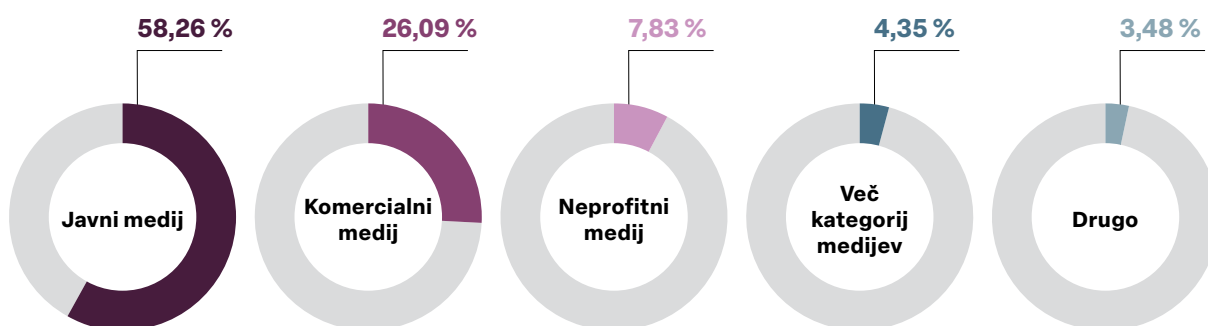

Graf 2: Zaposlitveni status anketirank (N = 115)

Po tipu medija sta najmočnejše zastopana radio in televizija, ki skupaj predstavljata več kot polovico respondentk, sledijo tiskani in spletni mediji ter v manjšem deležu tiskovne agencije in kombinirane oblike dela v več medijih hkrati. **Glede na kategorijo medija prevladujejo javni mediji**, sledijo komercialni, medtem ko je delež neprofitnih medijev manjši.

Graf 3: Tip medija (N = 115)

Graf 4: Kategorija medija (N = 115)

Z vidika profesionalnih vlog večina respondentk opravlja novinarsko delo, pomemben delež pa zastopajo tudi urednice ter voditeljice oziroma moderatorke. Prisoten je tudi manjši delež drugih poklicnih profilov, vključno s produkcijskimi, tehničnimi in administrativnimi vlogami ali kombiniranimi funkcijami, kar kaže na raznolikost delovnih mest znotraj medijskega sektorja.

Kvantitativni podatki so bili **dopolnjeni s poglobljenimi polstrukturiranimi intervjuji z novinarkami in medijskimi delavkami**, ki so imele neposredne izkušnje z nasiljem, nadlegovanjem ali diskriminacijo. Intervjuji so omogočili podrobnejši vpogled v konkretne situacije, načine soočanja, posledice ter oceno učinkovitosti obstoječih mehanizmov zaščite. Poseben poudarek je bil namenjen razumevanju vsakodnevnih praks, organizacijske kulture ter neformalnih mehanizmov podpore, ki pogosto nadomeščajo formalne institucionalne postopke. **V intervjujih je sodelovalo 11 novinark**, izbranih na podlagi njihove prepoznavnosti ali izpostavljenosti obravnavanim pojavom, pri čemer je bil izbor pripravljen v sodelovanju z Društvom novinarjev Slovenije. Intervjuji so potekali v živo med 25. avgustom in 21. oktobrom 2025 in so trajali med 45 in 75 minut. Vsi intervjuji so bili zvočno posneti, transkribirani in analizirani skladno z metodologijo. En intervju je bil zaradi specifičnih okoliščin izveden v pisni obliki po elektronski pošti.

Dodatno so bili vključeni tudi trije intervjuji z relevantnimi strokovnjaki s področja medijev, enakosti spolov in podpore žrtvam nasilja, kar je omogočilo širšo interpretacijo rezultatov in umestitev ugotovitev v institucionalni in družbeni kontekst.

Raziskava je bila izvedena ob upoštevanju etičnih standardov, vključno z zagotavljanjem anonimnosti, zaupnosti ter prostovoljnega sodelovanja vseh udeleženk.

4 Oblike nasilja, nadlegovanja in diskriminacije

4.1 Fizični napadi, grožnje s fizičnimi napadi in grožnje s smrtjo

Fizični napadi, grožnje s fizičnimi napadi in grožnje s smrtjo sodijo med najresnejše oblike nasilja nad novinarkami in medijskimi delavkami, saj neposredno posegajo v njihovo telesno integriteto in občutek osebne varnosti. Čeprav se neposredno fizično nasilje pojavlja redkeje kot druge oblike nadlegovanja, podatki kažejo, da so grožnje in ustrahovanje pomemben mehanizem pritiska na novinarsko delo. Izkušnje intervjuvank dodatno kažejo, da se grožnje pogosto pojavljajo javno in brez zadržkov, kar je tesno povezano z občutkom nekaznovanosti storilcev:

Najhuje je to, da po mojih izkušnjah že približno leto in pol do dve leti ljudje na družbenih omrežjih pišejo stvari popolnoma brez sramu, celo pod svojimi pravimi imeni. Sploh se ne skrivajo več. Zakaj? Ker se jim nič ne zgodi.

(intervju1, novinarka, tiskani medij)

Od skupno 115 anketirank jih je 79 (68,70 %) navedlo, da niso doživele nobene od navedenih oblik nasilja, medtem ko je **36 anketirank (približno tretjina vzorca) poročalo o izkušnji vsaj ene oblike fizičnega napada ali grožnje**. Ker je bilo mogoče izbrati več odgovorov, vsota deležev presega 100 %, kar odraža dejstvo, da so posamezne anketiranke lahko doživele več različnih oblik nasilja.

Podrobnejša analiza kaže, da so neposredni fizični napadi razmeroma redki: o takšnih izkušnjah je poročalo 6 anketirank (5,22 %), 7 (6,09 %) pa jih je navedlo napad na opremo ali lastnino. Bistveno pogostejše so grožnje, saj je grožnje s fizičnim napadom navedlo 29 anketirank (25,22 %), grožnje s smrtjo pa 12 (10,43 %). Ti rezultati nakazujejo, da se nasilje nad novinarkami in medijskimi delavkami pogosteje manifestira v obliki groženj kot neposrednega fizičnega nasilja, kar lahko razumemo kot specifično obliko pritiska, usmerjeno v omejevanje njihovega profesionalnega delovanja.

Izkušnje intervjuvank dodatno razkrivajo intenzivnost in pogostost groženj ter njihovo izrazito spolno zaznamovano naravo. Ena od intervjuvank (intervju3, novinarka in urednica, neprofitni medij) je izpostavila, da novinarska ekipa dnevno prejema žaljive komentarje, mesečno pa tudi grožnje s smrtjo in pozive k skrajnemu nasilju, kot so izrazi »umrite, prasice«, »umrite, kurbe« in »njih je treba obesiti«. Ob tem je poudarila, da so sporočila usmerjena proti novinarkam pogosto bolj personalizirana in seksualizirana kot tista, namenjena moškim kolegom, saj se osredotočajo na videz, starost in spolne vloge ter vključujejo pričakovanja, da bi morale ženske dati prednost materinstvu pred profesionalnim delom.

Tabela 1: Fizični napadi, grožnje s fizičnimi napadi in grožnje s smrtjo (N = 115)

Oblike napadov in groženj	N	%
Fizični napadi (udarjanje, potiskanje, vlečenje in/ali napad z orožjem)	6	5,22 %
Napad na opremo ali lastnino	7	6,09 %
Grožnja s fizičnim napadom	29	25,22 %
Grožnja s smrtjo	12	10,43 %
Nisem doživela ničesar od naštetega	79	68,70 %

Analiza storilcev teh dejanj kaže na **izrazito prevlado zunanjih akterjev**, kar pomeni, da nasilje praviloma ne izhaja iz notranjih redakcijskih odnosov, temveč iz širšega družbenega okolja, povezanega z novinarskim delom. Ker je bilo pri vprašanju mogoče izbrati več odgovorov, vsota deležev presega 100 %, kar odraža dejstvo, da so posamezne anketiranke lahko kot storilce navedle več različnih oseb ali skupin in se sklicevale na več različnih dogodkov.

Med 36 anketirankami, ki so poročale o izkušnji nasilja ali groženj, so kot najpogostejši storilci izpostavljene **osebe iz neposrednega terenskega stika** (20 anketirank oziroma 55,56 %) ter osebe na spletnih platformah (16 anketirank oziroma 44,44 %). Pomemben delež (27,78 %) zasedajo tudi osebe ali skupine, o katerih so poročale. Ostali akterji, vključno s sodelavci, sogovorniki, javnimi osebnostmi in nadrejenimi, so zastopani v bistveno manjšem deležu.

Spletne platforme po ocenah novinark in medijskih delavk pomembno prispevajo k normalizaciji groženj in sovražnega govora:

Ker je to postalo normalizirano. Vidimo javne pozive k oboroževanju in streljanju, to je preprosto družba, kakršna smo postali. V preteklosti so ljudje takšne grožnje izrekli po nekaj kozarcih vina, danes pa to počnejo na družbenih omrežjih.
(intervju11, novinarka, javni medij)

Tabela 2: Storilci fizičnih napadov, groženj s fizičnimi napadi in groženj s smrtjo (N = 36)

Storilci	N	%
Nadrejena oseba	2	5,56 %
Sodelavec iz redakcije	3	8,33 %
Sogovornik, vir	3	8,33 %
Oseba ali osebe, o katerih sem poročala	10	27,78 %
Osebe, ki sem jih srečala na terenu	20	55,56 %
Osebe na spletnih platformah (v primeru groženj)	16	44,44 %
Javna osebnost	3	8,33 %
Ne vem	1	2,78 %
Drugo	3	8,33 %

Časovna razporeditev teh izkušenj kaže, da se fizično nasilje in grožnje najpogosteje pojavljajo **v srednjem obdobju kariere** (66,67 %), redkeje v zgodnjih (30,56 %) in poznejših fazah (11,11 %). Ti podatki nakazujejo, da se tveganje za nasilje in grožnje povečuje z naraščajočo profesionalno vidnostjo novinark in medijskih delavk, kar je povezano z njihovo večjo javno izpostavljenostjo.

Izkušnje intervjuvank kažejo tudi na dolgotrajne posledice takšnih groženj, saj občutek ogroženosti traja tudi po zaključku postopkov:

Še zdaj včasih pomislim, kaj pa, če ga srečam tukaj, kaj, če se sprehaja naokrog ali kaj reče. Ves čas živiš s tem občutkom, zato se mi je zdelo pomembno, da se ga na neki način kaznuje. Bila sem celo pripravljena pristati na mediacijo, pa jo je takrat zavrnil. Kljub temu sem menila, da je treba vztrajati, da bi tako on kot širša javnost – kdorkoli drug, ki bi morda razmišljal o čem podobnem – vedeli, da je takšna dejanja mogoče sankcionirati.

(intervju8, novinarka, tiskani medij)

Prijavljanje in odzivi na fizične napade, grožnje s fizičnimi napadi in grožnje s smrtjo

Pomemben vidik obravnavanih izkušenj predstavlja tudi način odzivanja na nasilje ter stopnja njegovega prijavljanja. Med 36 anketirankami, ki so poročale o takšnih izkušnjah, jih je nekoliko več kot polovica incidente formalno prijavila, medtem ko pomemben delež nasilja ostaja neprijavljen.

Izkušnje novinark in medijskih delavk dodatno kažejo, da je neprijavljanje tesno povezano tudi z omejenim zaupanjem v učinkovitost institucij:

To sem večkrat prijavila na družbenih omrežjih, vendar se ni zgodilo nič, tožilstvo se s tem sploh ne ukvarja ...

(intervju1, novinarka, tiskani medij)

Skupno 16 anketirank (44,44 %) napadov ali groženj ni prijavilo nobenemu organu ali instituciji. Med tistimi, ki so se za prijavo odločile, se jih je največ obrnilo na nadrejene ali pristojne oddelke znotraj medijske organizacije (36,11 %), medtem ko je prijavo organom pregona navedlo 27,78 % anketirank. Strokovne organizacije, kot so sindikati ali novinarska združenja, so bile vključene redkeje (8,33 %). Ti podatki kažejo, da notranji organizacijski kanali predstavljajo najpogostejšo pot prijavljanja v primerih fizičnih napadov ali groženj.

Intervjuji dodatno kažejo, da tudi v primerih prijave odzivi organov pregona pogosto ne delujejo zaščitno, temveč lahko pri novinarkah in medijskih delavkah ustvarijo občutek nerazumljenosti in izpostavljenosti:

Sploh ne vem, ali je tisti policist na koncu sploh naredil uradni zaznamek, ker na koncu ostaneš z občutkom, da si ti tista, ki je čudna, ki pretirava ali pa je histerična. Zato bi bilo v tem pogledu potrebno veliko več razumevanja in empatije, še posebej s strani policije.

(intervju8, novinarka, tiskani medij)

Sklep

Ugotovitve kažejo, da fizični napadi in grožnje z nasiljem nad novinarkami in medijskimi delavkami praviloma ne izhajajo iz notranjih organizacijskih odnosov, temveč iz širšega družbenega okolja kot odziv na njihovo javno delovanje. Čeprav neposredni fizični napadi ostajajo razmeroma redki, razširjenost groženj – zlasti groženj s fizičnim napadom in smrtjo – kaže na prisotnost vzorcev zastraševanja, ki pomembno omejujejo varno in neodvisno opravljanje novinarskega dela. Izkušnje novinark in medijskih delavk dodatno kažejo, da so te grožnje pogosto javne, spolno zaznamovane in eksplicitno nasilne. Hkrati nizka stopnja prijavljanja in omejena učinkovitost odzivov kažeta na sistemske vrzeli v zaščiti novinark in medijskih delavk.

4.2 Diskriminacija in kršitve delavskih pravic

Diskriminacija in kršitve delavskih pravic predstavljajo strukturno dimenzijo neenake obravnave novinark in medijskih delavk, saj vplivajo na njihove delovne pogoje, zaposlitveno varnost in možnosti profesionalnega razvoja. Rezultati kažejo, da se s tovrstnimi izkušnjami sooča pomemben delež anketirank, pri čemer je posebej izrazita diskriminacija na podlagi spola.

O diskriminaciji na podlagi spola je poročalo **44,35 % anketirank (N = 51)**, medtem ko je **32,17 % (N = 37)** navedlo različne kršitve delavskih pravic. Hkrati je **45,22 % anketirank (N = 52)** navedlo, da takšnih izkušenj ni imelo. Ker je bilo mogoče izbrati več odgovorov, vsota deležev presega 100 %.

Diskriminacija na podlagi spola se je najpogosteje kazala v preferiranju moških kolegov pri zaposlovanju, določanju delovnega statusa in plačila ter v primerih odpuščanja med nosečnostjo, medtem ko so bile med kršitvami delavskih pravic najpogosteje izpostavljene težave, povezane z delovnim časom, počitkom in zaposlitvenimi pogodbami. Ti podatki kažejo, da se različne oblike neenake obravnave pogosto pojavljajo sočasno in se prepletajo, kar dodatno povečuje njihovo kompleksnost.

Tabela 3: Diskriminacija in kršitve delavskih pravic (N = 115)

Diskriminacija in kršitve delavskih pravic	N	%
Diskriminacija na podlagi spola	51	44,35 %
Druge kršitve delavskih pravic	37	32,27 %
Nisem doživela ničesar od naštetega	52	45,22 %

Časovna razporeditev teh izkušenj kaže, da se diskriminacija in kršitve delavskih pravic najpogosteje pojavljajo **v zgodnjem obdobju kariere**. Kar 80,95 % anketirank, ki so poročale o teh izkušnjah, jih je umestilo v prvih deset let zaposlitvene poti, medtem ko so bile takšne izkušnje manj pogoste v srednjem (31,75 %) in poznejšem obdobju kariere (11,11 %). Ti podatki kažejo na **povečano ranljivost novinark in medijskih delavk v začetnih fazah poklicne poti**, ko so pogosto v bolj negotovih in prekarnih zaposlitvenih položajih.

Prijavljanje in odzivi na diskriminacijo in kršitve delavskih pravic

Pomemben vidik obravnavanih izkušenj predstavlja tudi stopnja prijavljanja diskriminacije in kršitev delavskih pravic. Med 63 anketirankami, ki so poročale o takšnih izkušnjah, **velika večina teh kršitev ni prijavila.**

Skupno 47 anketirank (74,60 %) diskriminacije ali kršitev delavskih pravic ni prijavilo nobenemu organu ali instituciji. Med tistimi, ki so se za prijavo odločile, so bile najpogosteje uporabljene poti strokovne organizacije, kot so sindikati ali novinarska združenja (17,46 %), ter mehanizmi znotraj medijske organizacije (11,11 %). Prijave zunanjim institucijam, kot je npr. Inšpektorat za delo, so bile redke (4,76 %). Nizka stopnja prijavljanja je tesno povezana tudi z nejasnostjo in slabo dostopnostjo obstoječih mehanizmov zaščite:

Tukaj sem skoraj 20 let in nikoli od nobenega nadrejenega nisem dobila nobene informacije o obstoju protokolov za primere kršitev delavskih pravic, spolne diskriminacije ali podobnih vprašanj. Preprosto ni ničesar. Res se moraš zelo potruditi, da sploh najdeš to tako imenovano službo za mobing.

(intervju6, novinarka in urednica, javni medij)

Analiza izidov prijavljenih primerov kaže na omejeno učinkovitost obstoječih mehanizmov. Med anketirankami, ki so diskriminacijo ali kršitve prijavile, je le manjši delež poročal o popolni razrešitvi (12,50 %), medtem ko so bili številni primeri delno razrešeni ali nerazrešeni. Podatki kažejo tudi na omejen odziv institucij: v 31,25 % primerov po prijavi ni bil sprožen noben formalni postopek, medtem ko so bili v preostalih primerih postopki sicer uvedeni (npr. sodni postopki, notranji postopki ali inšpekcijski nadzori), vendar so bili njihovi izidi neenotni in pogosto odvisni od specifičnih okoliščin posameznega primera. Ti rezultati kažejo, da problem ni zgolj v nizki stopnji prijavljanja, temveč tudi v nepredvidljivosti in omejeni učinkovitosti nadaljnjih institucionalnih odzivov, kar dodatno zmanjšuje zaupanje v obstoječe mehanizme zaščite. To potrjuje tudi izkušnja intervjuvanke, ki je opozorila, da odziv medijske organizacije ni bil v smeri zaščite žrtev, temveč jih je celo dodatno izključil iz delovnega okolja:

Iz delovnega okolja smo bile odstranjene me. Me in ne storilec. In to je že samo po sebi nekaj popolnoma napačnega.

(intervju6, novinarka in urednica, javni medij)

Sklep

To poglavje kaže, da se neenaka obravnava novinark in medijskih delavk ne izraža le v neposrednih oblikah nasilja in groženj, temveč tudi v **strukturnih in institucionalnih razmerjih**, ki oblikujejo njihove delovne pogoje. Posebej izrazita je ranljivost v zgodnjih fazah kariere, ko so delovne pozicije pogosto bolj negotove, zaščitni mehanizmi pa šibkejši. Izkušnje novinark in medijskih delavk dodatno kažejo, da so diskriminatorne prakse pogosto subtilne, normalizirane in vpete v vsakodnevne profesionalne interakcije, kar otežuje njihovo prepoznavanje in sankcioniranje. Nizka stopnja prijavljanja in neenotni izidi prijavljenih primerov dodatno potrjujejo, da obstoječi mehanizmi ne zagotavljajo zadostne zaščite pred diskriminacijo in kršitvami delavskih pravic.

4.3 Diskreditacije in seksistični komentarji

Diskreditacije in seksistični komentarji so **najbolj razširjena oblika nasilja in nadlegovanja** nad novinarkami in medijskimi delavkami v raziskovanem vzorcu. Njihova posebnost je v tem, da ne delujejo le kot posamični neprimerni in neprijetni dogodki, temveč kot **trajna in pogosto normalizirana praksa** spodkopavanja profesionalne kredibilnosti, osebnega dostojanstva in legitimnosti žensk v medijskem prostoru. Osebne izkušnje novinark in medijskih delavk še posebej jasno kažejo, da takšni komentarji niso zgolj občasni ali individualizirani, temveč so pogosto vpeti v vsakodnevno delovno okolje in organizacijsko kulturo redakcij.

Kar 99 od 115 anketirank (86,09 %) je poročalo, da so doživele vsaj eno obliko diskreditacije ali seksističnih komentarjev. Najpogosteje so bile izpostavljene negativnim, ponižujočim ali stereotipnim komentarjem o njih ali o ženskah na splošno (57,39 %), nezaželenim komentarjem, povezanim s spolom ali ženskostjo (53,91 %), ter spolno obarvanim šalami, ki so povzročale nelagodje (53,04 %). Kampanje z lažnimi informacijami ali poskusi diskreditacije je navedlo 38,26 % anketirank. **Le 13,91 % anketirank je navedlo, da takšnih izkušenj ni imelo.** Ker je bilo mogoče izbrati več odgovorov, vsota deležev presega 100 %, kar kaže na to, da so anketiranke pogosto doživljale več različnih oblik diskreditacij in seksističnih komentarjev hkrati.

Intervjuvanke so opisale širok spekter vsakdan seksističnih praks v redakcijah: od šal in komentarjev o videzu do poniževanja in verbalnega nasilja, kar ponazarja tudi naslednja izjava:

To je bilo tako: 'Ste nesposobne, boste že videle, z vami ne bo nič, pičke glupe, ti meni ne boš ugovarjala', res na zelo nizkotnem nivoju. S strani kakšnih drugih sodelavcev so pa to seveda neke neokusne šale in seksistični dovtipi, ki smo jih ženske tako ali tako vajene, se pravi opazke glede videza, nespodobna povabila.

(intervju6, novinarka in urednica, javni medij)

Tabela 4: Diskreditacije in seksistični komentarji (N = 115)

Oblike diskreditacij in seksističnih komentarjev	N	%
Kampanje, ki vključujejo lažne informacije in/ali poskuse diskreditacije	44	38,26 %
Komentarji na podlagi spola ali ženske seksualnosti, ki so nezaželeni, ponižujoči in/ali povzročajo nelagodje (npr. komentarji o videzu, ženskosti, privlačnosti, teži, načinu oblačenja, vedenju, nerazumevanju šale ali laskanju)	62	53,91 %
Šale na podlagi spola ali s spolno tematiko, ki so bile nezaželene, ponižujoče in/ali so povzročale nelagodje	61	53,04 %
Negativni, ponižujoči ali stereotipni komentarji o vas ali o ženskah na splošno (npr. da so ženske nesposobne, iracionalne ali neprimerne za športno novinarstvo ipd.)	66	57,39 %
Nisem doživela ničesar od naštetega	16	13,91 %

Analiza storilcev kaže, da diskreditacije in seksistični komentarji izhajajo tako iz **notranjega delovnega okolja kot iz širšega družbenega konteksta**. Najpogosteje so kot storilci navedeni **sodelavci iz redakcije (50,51 %)**, sledijo osebe na spletnih platformah (46,46 %), nadrejeni (36,36 %) ter osebe, s katerimi novinarke prihajajo v stik na terenu ali o katerih poročajo. Ti podatki kažejo, da gre za **multidimenzionalni pojav**, ki se hkrati manifestira v organizacijskem okolju in v širšem družbenem prostoru, zlasti v interakcijah z občinstvom.

Tabela 5: Storilci, povezani z diskreditacijami in seksističnimi komentarji (N = 99)

Storilci	N	%
Nadrejena oseba	36	36,36 %
Sodelavec iz redakcije	50	50,51 %
Sogovornik, vir	16	16,16 %
Oseba ali osebe, o katerih sem poročala	29	29,29 %
Osebe, ki sem jih srečala na terenu	30	30,30 %
Osebe na spletnih platformah (v primeru groženj)	46	46,46 %
Javna osebnost	23	23,23 %
Ne vem	2	2,02 %
Drugo	6	6,06 %

Osebne zgodbe intervjuvank še dodatno poudarjajo pomen notranjega delovnega okolja kot ključnega prostora, kjer se takšne prakse reproducirajo in normalizirajo. Ena izmed sogovornic je poudarila, da so seksistični komentarji, pripombe o videzu in posegi v osebni prostor del vsakodnevne komunikacije v redakciji:

Delovno okolje je bilo prežeto s seksističnimi komentarji, opravljanjem in pogostimi posegi v osebni prostor žensk, vključno z neprimernimi pripombami o videzu, nezaželenimi nasveti o oblačenju ter vsiljivimi vprašanji o družini in materinstvu.

(intervju6, novinarka in urednica, javni medij)

Časovna razporeditev teh izkušenj kaže, da so diskreditacije in seksistični komentarji najpogostejši v zgodnjem obdobju kariere (73,74 %), vendar ostajajo izrazito prisotni tudi v srednjem obdobju (55,56 %). Ti podatki nakazujejo, da gre za trajen in ponavljajoč se pojav, ki spremlja novinarke skozi različne faze poklicne poti, pri čemer se lahko z večjo profesionalno izpostavljenostjo tudi stopnjuje.

Predvsem **mlajše novinarke so pogosto posebej izpostavljene komentarjem o videzu in kompetencah**, kar neposredno vpliva na njihovo profesionalno samozavest in položaj v redakciji:

Res hudo je bilo povsem na začetku kariere, ko sem bila še na drugem mediju. Šlo je za manjši medij, direktor je bilo zelo vpet v delo in je kar naprej hodil v prostore uredništva. Seksistični komentarji so bili ves čas prisotni, zelo rad je prišel za hrbet in se dotikal. Enkrat smo bili na kavi in je pred vsemi dejal: 'Tebe sem zaposlil zato, ker si imela med prijavljenimi največje joške.' Takih primerov je bilo v karieri nešteto, ampak tega sem izpostavila, ker vem, da sem dobra novinarka, ampak on je moje sposobnosti zreduciral na oprsje. Totalno me je ponižal.

(vprašalnik, novinarka, tiskani medij)

Ena izmed intervjuvank je opozorila tudi na **specifično obliko profesionalne delegitimacije**, pri kateri so novinarke pogosteje izpostavljene komentarjem, ki so usmerjeni v njihov videz namesto v njihovo delo, kar bistveno omejuje možnosti odziva:

Če nekdo napade moškega novinarja zaradi tega, kar govori ali piše, lahko odgovoriš z dejstvi. Če pa nekdo komentira telo ženske ... kako se sploh lahko braniš?

(intervju11, novinarka, javni medij)

Prijavljanje in odzivi na diskreditacije in seksistične komentarje

Kljub visoki razširjenosti različnih oblik diskreditacij in seksističnih komentarjev **velika večina anketirank tega ne prijavi**. Med 99 anketirankami, ki so poročale o izkušnjah diskreditacije ali seksističnih komentarjev, jih 75,76 % ni prijavilo nobenemu organu ali instituciji. Med tistimi, ki so se za prijavo odločile, je bila najpogostejša pot prijava znotraj medijske organizacije (17,17 %), sledijo strokovne organizacije (5,05 %) in druge institucije.

Tudi v primerih, kjer je prišlo do prijave, so bili izidi večinoma nezadovoljivi. Le manjši delež primerov je bil v celoti razrešen (8,33 %), medtem ko je velik delež ostal nerazrešen ali le delno razrešen. V večini primerov po prijavi ni sledil noben formalni postopek, formalni mehanizmi pa so bili uporabljeni redko in z omejenimi učinki.

Sklep

Ugotovitve potrjujejo, da so diskreditacije in seksistični komentarji **najbolj razširjena ter hkrati najbolj vsakdanja oblika nasilja in nadlegovanja** nad novinarkami in medijskimi delavkami. Posebej problematično je, da ta oblika nadlegovanja in nasilja izvira tako iz **notranjega delovnega okolja kot iz širše javnosti**, kar kaže na njegovo večdimenzionalnost in visoko stopnjo normalizacije. Visoka razširjenost, prisotnost skozi različne faze kariere ter nizka stopnja prijavljanja kažejo, da ne gre za izolirane primere, temveč za sistemski vzorec, ki pomembno oblikuje delovne izkušnje žensk v medijih.

Diskreditacije in seksistični komentarji ne delujejo zgolj kot individualni napadi, temveč kot mehanizem vzpostavljanja in ohranjanja **spolnih hierarhij**, saj so pogosto usmerjeni v videz, spolno vlogo ali osebne značilnosti žensk, ne pa v njihovo profesionalno delo.

4.4 Verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje

Verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje je pomembna, čeprav manj razširjena oblika nasilja nad novinarkami in medijskimi delavkami. Rezultati raziskave kažejo, da se s tovrstnimi izkušnjami sooča približno četrtnina anketirank, kar kaže na njihovo vztrajno prisotnost v profesionalnem okolju.

Od skupno 115 anketirank jih je 29 (25,22 %) poročalo o izkušnji ene ali več oblik verbalnega ali neverbalnega spolnega nadlegovanja, medtem ko jih 86 (74,78 %) takšnih izkušenj ni navedlo. Ker je bilo mogoče izbrati več odgovorov, vsota deležev presega 100 %, kar odraža dejstvo, da so posamezne anketiranke lahko doživele več različnih oblik nadlegovanja hkrati.

Med posameznimi oblikami so bile najpogosteje navedene geste ali zvoki s spolno konotacijo (18,26 %), sledilo je pošiljanje pornografskih ali spolno eksplicitnih vsebin (6,96 %). Redkeje so anketiranke poročale o pritiskih k spolnim odnosom, sporočilih z namenom izsiljevanja spolnih uslug, prikazovanju pornografskih vsebin ter drugih neželenih oblikah vedenja.

Izkušnje novinark in medijskih delavk kažejo, da se verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje pogosto pojavlja v obliki ponavljajoče se spolno zaznamovane komunikacije, ki lahko vključuje vulgarne namige in osebno usmerjene komentarje ter ob tem dodatno briše meje med zasebnim in delovnim okoljem ter ustvarja **dolgotrajen občutek nelagodja in izpostavljenosti**.

Ena izmed intervjuvank je opisala primer dolgotrajnega nadlegovanja, ko jo je javna osebnost po oddajah vztrajno kontaktirala prek različnih kanalov:

Uporabljal je različne kanale, kot so e-pošta, Facebook in celo telefonske klice v redakcijo, da je pošiljal sporočila, ki so združevala vulgarne spolne namige z žaljivimi komentarji o mojem novinarskem delu.

(intervju6, novinarka in urednica, javni medij)

Tabela 6: Verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje (N = 115)

Oblika verbalnega in neverbalnega spolnega nadlegovanja	N	%
Sporočila z namenom spolnega odnosa v zameno za korist	3	2,61 %
Pritisk k spolnemu odnosu (vztrajanje, grožnje, izsiljevanje)	4	3,48 %
Prikazovanje pornografskih vsebin	2	1,74 %
Pošiljanje pornografskih ali spolno eksplicitnih vsebin	8	6,96 %
Geste ali zvoki s spolno konotacijo	21	18,26 %
Fotografiranje ali deljenje seksualiziranih vsebin brez privolitve	1	0,87 %
Razkazovanje spolovil	1	0,87 %
Nisem doživela ničesar od naštetega	86	74,78 %

Analiza storilcev kaže, da verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje pogosto izvira **iz neposrednega delovnega okolja**. Najpogosteje so kot storilci navedeni **sodelavci iz redakcije (41,38 %)**, sledijo nadrejeni ter osebe iz širše javnosti, vključno z osebami na terenu in na spletnih platformah (v vseh primerih po 24,14 %). Ti podatki kažejo, da se verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje pojavlja predvsem v neposrednih delovnih odnosih, čeprav pomembno vlogo igrajo tudi zunanji akterji.

Tabela 7: Storilci verbalnega in neverbalnega spolnega nadlegovanja (N = 29)

Storilci	N	%
Nadrejena oseba	7	24,14 %
Sodelavec iz redakcije	12	41,38 %
Sogovornik, vir	3	10,34 %
Oseba ali osebe, o katerih sem poročala	6	20,69 %
Osebe, ki sem jih srečala na terenu	7	24,14 %
Osebe na spletnih platformah	7	24,14 %
Javna osebnost	2	6,90 %
Ne vem	2	6,90 %
Drugo	1	3,45 %

Časovna razporeditev teh izkušenj kaže, da se verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje najpogosteje pojavlja **v zgodnjem obdobju kariere (79,31 %)**, medtem ko ostaja prisotno **tudi v srednjem obdobju (51,72 %)**, v poznejših fazah kariere pa ni bilo zaznano. Ti podatki nakazujejo, da so mlajše novinarke in medijske delavke posebej ranljive, zlasti v začetnih fazah njihove poklicne poti, ko so pogosto v bolj hierarhično podrejenih položajih.

Prijavljanje in odzivi na verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje

Podatki kažejo na **izjemno nizko stopnjo prijavljanja** verbalnega in neverbalnega spolnega nadlegovanja. Med 29 anketirankami, ki so poročale o takšnih izkušnjah, jih 82,76 % tovrstnih ravnanj ni prijavilo nobenemu organu ali instituciji. Med tistimi, ki so se za prijavo odločile, so bile prijave omejene predvsem na notranje kanale znotraj medijske organizacije, medtem ko prijav zunanjim institucijam ali strokovnim organizacijam skoraj ni bilo.

Analiza izidov prijavljenih primerov kaže na zelo **omejeno učinkovitost obstoječih mehanizmov**. Večina primerov ni bila razrešena, formalni postopki pa so bili sproženi le izjemoma. Tudi v primerih, kjer je bil postopek uveden, so bili izidi redki in ne predstavljajo sistematičnega odziva na tovrstne kršitve.

Sklep

Čeprav verbalno in neverbalno spolno nadlegovanje ni med najbolj razširjenimi oblikami nasilja, podatki kažejo, da gre za pomemben in pogosto spregledan pojav. Njegova posebnost je v tem, da se pogosto pojavlja v **navidez manj resnih ali normaliziranih oblikah**, kot so geste, zvoki, namigi ali spolno zaznamovana komunikacija, zaradi česar je njegovo prepoznavanje in sankcioniranje še posebej oteženo. Izrazito nizka stopnja prijavljanja kaže na omejeno zaupanje v obstoječe mehanizme zaščite ter na potrebo po jasnejšem prepoznavanju teh ravnanj kot nesprejemljivih.

4.5 Fizično spolno nadlegovanje

Fizično spolno nadlegovanje je ena **najbolj neposrednih oblik posega v telesno integriteto novinark in medijskih delavk**, saj vključuje nezaželen fizični stik, ustvarja občutek ogroženosti in zmanjšuje občutek varnosti v delovnem okolju. Čeprav najhujše oblike spolnega nasilja v raziskavi niso bile zaznane, podatki kažejo, da so neprimerne in nezaželene fizične oblike vedenja prisotne v zaskrbljujočem obsegu. Izkušnje kažejo, da se takšna ravnanja pogosto pojavljajo v kontekstih, kjer so zaradi hierarhičnih razmerij ali profesionalne odvisnosti meje med dopustnim in nedopustnim zabrisane, kar dodatno otežuje njihovo prepoznavanje in sankcioniranje.

Od skupno 115 anketirank jih je 38 (33,04 %) poročalo o izkušnji ene ali več oblik fizičnega spolnega nadlegovanja, medtem ko jih 77 (66,96 %) takšnih izkušenj ni navedlo. Ker je bilo mogoče izbrati več odgovorov, vsota deležev presega 100 %, kar odraža dejstvo, da so posamezne anketiranke lahko doživele več različnih oblik fizičnega spolnega nadlegovanja hkrati.

Najpogosteje je bilo navedeno neprimerno in nezaželeno dotikanje (33,04 %), kot je dotikanje las ali hrbta, medtem ko so bile bolj invazivne oblike, kot so prisilni dotiki ali poljubi, redke (1,74 %). Najhujše oblike, kot sta poskus posilstva ali posilstvo, niso bile zaznane. Ti podatki kažejo, da se fizično spolno nadlegovanje najpogosteje pojavlja v manj ekstremnih, vendar **jasno neprimernih in nezaželenih oblikah**, ki pomembno vplivajo na delovno okolje.

Takšne oblike vedenja se pogosto **normalizirajo** kot del »kolegialnosti« ali neformalnih interakcij, pri čemer same novinarka včasih težko določijo, ali določeno ravnanje presega mejo sprejemljivega. Ena izmed intervjuvank je to dilemo opisala na naslednji način:

Body-shaming je vsekakor prisoten, pogosto na meji med komplimentom in spolnim nadlegovanjem. Včasih niti novinarka sama ne ve, kako presoditi, ali je meja že prestopljena. Različni dotiki, objemi ali poljubi se lahko razumejo kot kolegialne geste, lahko pa tudi kot nadlegovanje.

(intervju11, novinarka, javni medij)

Tabela 8: Fizično spolno nadlegovanje (N = 115)

Oblika fizičnega spolnega nadlegovanja	N	%
Neprimerno in nezaželeno dotikanje	38	33,04 %
Prisilni ali nasilni dotiki (npr. prisilno poljubljanje, dotikanje intimnih delov telesa)	2	1,74 %
Poskus posilstva ali posilstvo	0	0,00 %
Razkazovanje spolovil	0	0,00 %
Nisem doživela ničesar od naštetega	77	66,96 %

Analiza storilcev kaže **izrazito prevlado akterjev znotraj delovnega okolja**. Najpogosteje so kot storilci navedeni sodelavci iz redakcije (55,26 %), sledijo nadrejeni (31,58 %), medtem ko so drugi akterji, kot so sogovorniki, javne osebnosti ali osebe, o katerih novinarke poročajo, zastopani v manjšem deležu. Ti podatki jasno kažejo, da je fizično spolno nadlegovanje v veliki meri povezano z notranjimi delovnimi odnosi in organizacijsko kulturo redakcij.

Tabela 9: Storilci fizičnega spolnega nadlegovanja (N = 38)

Storilci	N	%
Nadrejena oseba	12	31,58 %
Sodelavec iz redakcije	21	55,26 %
Sogovornik, vir	5	13,16 %
Oseba ali osebe, o katerih sem poročala	9	23,68 %
Osebe, ki sem jih srečala na terenu	2	5,26 %
Javna osebnost	6	15,79 %
Ne vem	0	0,00 %
Drugo	2	5,26 %
Drugo	1	3,45 %

Časovna razporeditev teh izkušenj kaže, da se fizično spolno nadlegovanje najpogosteje pojavlja **v zgodnjem obdobju kariere (78,95 %)**, medtem ko ostaja prisotno tudi v srednjem obdobju (47,37 %), v poznejših fazah kariere pa ni bilo zaznano. To dodatno potrjujejo ugotovitve iz intervjujev, ki kažejo, da so predvsem mlajše novinarke zaradi svoje začetne pozicije in večje odvisnosti od nadrejenih v izrazito bolj ranljivem položaju, kar otežuje postavljanje meja in povečuje tveganje za negativne posledice.

Prijavljanje in odzivi na fizično spolno nadlegovanje

Podatki razkrivajo **izjemno nizko stopnjo prijavljanja fizičnega spolnega nadlegovanja**. Med 38 anketirankami, ki so poročale o takšnih izkušnjah, jih 97,37 % teh dejanj ni prijavilo nobenemu organu ali instituciji. Le ena anketiranka je navedla, da je primer prijavila znotraj medijske organizacije. Tudi v tem edinem primeru prijava ni privedla do nobenega odziva ali formalnega postopka. Nobeni sodni, disciplinski ali interni postopki niso bili sproženi, prav tako ni prišlo do kakršnekoli razrešitve primera.

Sklep

To poglavje razkriva eno najbolj zaskrbljujočih dimenzij nasilja nad novinarkami in medijskimi delavkami: fizično spolno nadlegovanje je izrazito povezano **z notranjim delovnim okoljem**, pri čemer so sodelavci in nadrejeni najpogosteje navedeni kot storilci. Posebej zaskrbljujoči sta skoraj **popolna odsotnost prijavljanja** ter dejstvo, da niti redki prijavljeni primeri ne sprožijo učinkovitega odziva. Ti podatki kažejo na globoko nezaupanje v obstoječe mehanizme zaščite ter na potrebo po bistveno odločnejšem institucionalnem ukrepanju.

5 Mehanizmi zaščite v medijskih organizacijah

Formalni mehanizmi za prijavo napadov, nadlegovanja in diskriminacije v medijskih organizacijah so pogosto omejeni ali pa zaposlenim niso dovolj poznani. 38,26 % respondentk je navedlo, da v njihovih organizacijah obstajajo interni dokumenti, ki urejajo napade ali nadlegovanje na delovnem mestu, medtem ko jih je 20,87 % odgovorilo, da takšni dokumenti ne obstajajo. **Posebej zgovoren je podatek, da kar 40 % respondentk ni vedelo, ali njihova organizacija takšne dokumente sploh ima.**

Tabela 10: Obstoj internih dokumentov (N = 115)

Obstoj internih dokumentov	N	%
Da.	44	38,26 %
Ne.	24	20,87 %
Ne vem.	46	40,00 %
Drugo	1	0,87 %

Podobna negotovost se pojavlja tudi pri preventivnih ukrepih in postopkih odzivanja na napade. Le 13,91 % respondentk je navedlo, da njihove organizacije izvajajo preventivne aktivnosti, dodatnih 16,52 % jih je ocenilo, da se takšni ukrepi izvajajo le delno, medtem ko je 61,74 % respondentk navedlo, da preventivnih ukrepov ni.

Ti podatki kažejo, da formalni okviri v določenem delu medijskih organizacij sicer obstajajo, vendar njihova **prisotnost ne pomeni nujno tudi njihove dejanske prepoznavnosti ali uporabe** v vsakodnevni praksi redakcij. V nekaterih primerih so pravilniki sprejeti zgolj zaradi zakonodajnih zahtev, vendar pa niso sistematično predstavljeni zaposlenim ali vključeni v organizacijsko kulturo. Posledično se mehanizmi zaščite pogosto ne dojemajo kot dejansko dostopni ali učinkoviti.

Postopki prijave napadov so v številnih redakcijah zato pogosto neformalni in temeljijo predvsem na komunikaciji z uredniki ali na kolegijski podpori znotraj redakcije. Novinarke in medijske delavke opisujejo, da primere najprej dokumentirajo ali o njih obvestijo neposredne nadrejene, da bi zagotovile sled o dogodku in s tem določeno stopnjo zaščite. Pomembno vlogo imajo tudi kolektivne in neformalne oblike podpore, ki lahko delujejo kot nadomestek formalnih mehanizmov. Ena izmed intervjuvank je opisala situacijo, v kateri se je kolektiv aktivno postavil v podporo kolegici:

Me, ženske, smo stopile skupaj in reklo: 'Šle bomo s tabo na sodišče, stale bomo ob tebi'.

(intervju8, novinarka, tiskani medij)

Takšne oblike solidarnosti lahko pomembno zmanjšujejo občutek izolacije, vendar hkrati kažejo, da zaščita pogosto temelji na neformalnih praksah in ne na sistemskih rešitvah.

Hkrati se kažejo tudi jasne **omejitve institucionalne zaščite**, zlasti v okoljih, kjer organizacijska kultura tolerira neprimerna ravnanja ali kjer vodstvo ne reagira odločno. V takšnih kontekstih lahko prihaja do postopne normalizacije nasilja in nadlegovanja:

Razvila se je popolna normalizacija takšnega vedenja – ne toliko opravičevanje, ampak bolj odnos 'tako pač je'.

(intervju6, novinarka in urednica, javni medij)

Posebej pomembno je tudi **vprišanje spodbujanja uporabe obstoječih mehanizmov**. Manj kot petina respondentk (18,26 %) meni, da organizacije aktivno spodbujajo uporabo teh postopkov, medtem ko jih 45,22 % navaja, da takšne spodbude ni. To pomeni, da tudi tam, kjer mehanizmi formalno obstajajo, pogosto niso podprti z organizacijsko prakso, ki bi njihovo uporabo spodbujala ali omogočala. Na področju zaščite pred spolnim nadlegovanjem so vrzeli še izrazitejše. Le 23,66 % respondentk navaja, da obstoječi mehanizmi to področje izrecno vključujejo, medtem ko skoraj polovica ne ve, ali takšna zaščita sploh obstaja. To kaže na pomanjkanje jasne institucionalne opredelitve teh oblik nasilja kot specifičnega problema.

Ocena učinkovitosti mehanizmov zaščite in predlogi izboljšav

Percepcije novinark in medijskih delavk kažejo, da ključni problem ni zgolj omejena prisotnost formalnih mehanizmov zaščite, temveč predvsem njihova **nizka učinkovitost, nepreglednost ter pomanjkanje zaupanja v njihovo delovanje**. Mehanizmi pogosto obstajajo na deklarativni ravni, vendar niso prepoznani kot dejansko dostopni, varni ali smiselni za uporabo.

Kot ena osrednjih težav se kaže **odsotnost jasnih, transparentnih in dosledno uporabljenih postopkov**. V številnih primerih zaposlene ne vedo, kam se obrniti, kakšni so koraki prijave ali kakšne posledice lahko pričakujejo. Tudi tam, kjer postopki formalno obstajajo, pogosto niso sistematično komunicirani ali vključeni v vsakodnevno delovanje organizacije, kar zmanjšuje njihovo uporabnost.

Pomemben dejavnik je tudi **pomanjkanje zaupanja v institucionalne odzive**. Pogosto prevladuje občutek, da prijave ne vodijo do konkretnih ukrepov ali sprememb, kar zmanjšuje motivacijo za njihovo uporabo. Ključni problem se tako ne kaže v odsotnosti formalnih pravilnikov, temveč v pomanjkanju doslednega in učinkovitega ukrepanja vodstva ob zaznanih kršitvah.

Dodatna ovira je **strah pred negativnimi posledicami prijave**, zlasti v kontekstu hierarhičnih odnosov in negotovih zaposlitvenih pogojev. Novinarke in medijske delavke opozarjajo, da lahko prijava vpliva na njihove karijerne možnosti, odnose v redakciji ali celo na nadaljnje zaposlitvene priložnosti, kar še posebej prizadene tiste v zgodnejših fazah kariere.

Hkrati se kot pomemben problem kaže tudi pomanjkanje odgovornosti vodstva in uredniških struktur. V okoljih, **kjer vodstvo ne reagira jasno in odločno**, se ustvarja občutek toleriranja neprimernega vedenja, kar dodatno prispeva k njegovi normalizaciji.

Posebno dimenzijo predstavlja tudi **nezadostno prepoznavanje določenih oblik nadlegovanja**, zlasti tistih, ki so bolj subtilne ali normalizirane, kot so seksistični komentarji, navidez neškodljive šale ali neformalna komunikacija s spolno konotacijo. To kaže na potrebo po **sistematičnem ozaveščanju in izobraževanju**, saj brez jasnega razumevanja, kaj je neprimerno vedenje, tudi obstoječi mehanizmi zaščite ne morejo učinkovito delovati.

Na podlagi izkušenj novinark in medijskih delavk se kot ključne smeri izboljšav izpostavljajo:

1

Jasna, transparentna in vsem dostopna pravila ter postopki prijavljanja.

2

Aktivna vloga vodstva pri obravnavi prijav in zagotavljanju odgovornosti.

3

Redna izobraževanja in usposabljanja o različnih oblikah nasilja in nadlegovanja.

4

Vzpostavitev varnega okolja za prijavljanje brez strahu pred povračilnimi ukrepi.

5

Krepitev podpornih mehanizmov, vključno s psihološko podporo in kolektivnimi oblikami zaščite.

Poleg formalnih sprememb se kot ključna kaže tudi potreba po spremembi organizacijske kulture. Dokler so določene oblike vedenja tolerirane ali banalizirane, formalni mehanizmi sami po sebi ne morejo zagotoviti učinkovite zaščite. Zato izboljšave zahtevajo istočasno naslavljanje tako institucionalnih struktur kot tudi vsakodnevnih praks in odnosov znotraj redakcij.

6 Razlogi za neprijavo, odzivi in posledice

Kljub visoki razširjenosti različnih oblik nasilja, nadlegovanja in diskriminacije pomemben delež ostaja neprijavljen. **Razlogi za neprijavo so večplastni in medsebojno prepleteni**, pri čemer ne izhajajo zgolj iz individualnih odločitev, temveč tudi iz širšega institucionalnega in organizacijskega konteksta. Eden ključnih razlogov je **pomanjkanje zaupanja v učinkovitost obstoječih mehanizmov**. Pogosto prevladuje prepričanje, da prijava ne bo privedla do konkretnih ukrepov ali sprememb, zaradi česar se novinarke in medijske delavke odločajo, da postopkov sploh ne sprožijo. Takšna pričakovanja so pogosto utemeljena na preteklih izkušnjah ali opazovanju odzivov na podobne primere v delovnem okolju.

Pomemben dejavnik je tudi **strah pred negativnimi posledicami prijave**. Ta je posebej izrazit v okoljih z močnimi hierarhičnimi razmerji ter v kontekstu negotovih ali prekarnih oblik zaposlitve. Novinarke in medijske delavke opozarjajo, da lahko prijava vpliva na njihove karijerne možnosti, odnose z uredništvom ali celo na nadaljnje zaposlitvene priložnosti, kar še posebej prizadene tiste v zgodnjih fazah kariere.

Pomemben vzorec, ki ga kažejo podatki, je, da se stopnja prijavljanja znižuje z naraščajočo intimnostjo in osebno naravo izkušnje. **Bolj kot je izkušnja intimna ali povezana s telesno in spolno integriteto, večja je verjetnost, da ostane neprijavljena**. To kaže na specifično dinamiko, saj prav najresnejše in najbolj osebno zaznamovane oblike nasilja in nadlegovanja ostajajo neprijavljene. Dodatno oviro predstavlja tudi normalizacija določenih oblik nadlegovanja. V okoljih, kjer so seksistični komentarji, ponižujoče opazke ali druge oblike neprimerne vedenja razumljeni kot del »običajne« delovne dinamike, se prag za prepoznavanje in prijavo kršitev zvišuje. Posledično posameznice pogosto internalizirajo takšna vedenja kot nekaj, kar je treba tolerirati ali »preživeti«. K neprijavljanju prispevata tudi nejasnost glede postopkov in pomanjkanje informacij o tem, kam in kako prijavo sploh podati. Tudi v primerih, kjer formalni mehanizmi obstajajo, njihova nizka prepoznavnost in odsotnost aktivnega spodbujanja njihove uporabe zmanjšujeta verjetnost, da bodo dejansko uporabljeni.

Razlogi za neprijavo so zagotovo strah pred tem, da ti ne bodo verjeli, dvom nadrejenih, neučinkovitost sistema zaščite. Saj poznamo zgodbe iz javnosti, da je sistem neučinkovit. Tudi strah pred maščevanjem, ker to so osebe, ki so na poziciji moči, strah pred odpovedjo delovnega razmerja, pred šikaniranjem, pred onemogočanjem napredovanja.

(intervju11, novinarka, javni medij)

Analiza odzivov razkriva pomemben razkorak med tem, kako se novinarke in medijske delavke dejansko odzivajo na nasilje, in tem, kako menijo, da bi se v takšnih situacijah morale odzvati. V praksi so odzivi pogosto omejeni na **individualne strategije soočanja**, kot so ignoriranje, izogibanje, prilagajanje vedenja ali iskanje podpore v neformalnih mrežah (npr. sodelavke). Takšni odzivi so pogosto rezultat ocene tveganja, da formalna prijava ne bo prinesla rezultatov ali pa bo celo poslabšala situacijo. Hkrati pa novinarke jasno izražajo, da bi moral biti »ustrezen« odziv drugačen: bolj odločen, institucionalno podprt in usmerjen v preprečevanje nadaljnjih kršitev. Prisotna je zavest, da bi bilo treba nasilje prijaviti, nanj opozoriti in vztrajati pri njegovi obravnavi, vendar ta normativna predstava pogosto trči ob omejitve realnega delovnega okolja.

Izkušnje nasilja, nadlegovanja in diskriminacije imajo večplastne posledice na profesionalno, psihološko in osebno raven novinark in medijskih delavk. Na psihološki ravni se pogosto pojavljajo **občutki stresa, tesnobe, nelagodja in dolgotrajne obremenjenosti**. V primerih ponavljajočih se groženj ali nadlegovanja se lahko razvije tudi trajnejši občutek ogroženosti, ki presega konkretni dogodek in vpliva na vsakodnevno življenje. Na profesionalni ravni posledice vključujejo spremembe v načinu dela, kot so izogibanje določenim temam, zmanjševanje javne izpostavljenosti ali prilagajanje načina poročanja. V nekaterih primerih lahko to vodi v samocenzuro ali omejevanje profesionalnega delovanja, kar neposredno vpliva na kakovost in neodvisnost novinarstva. Pomembne so tudi posledice na ravni kariere. Negativne izkušnje lahko vplivajo na odločitev o nadaljevanju poklicne poti, zlasti pri mlajših novinarkah, ki so v bolj ranljivem položaju. V nekaterih primerih lahko dolgotrajna izpostavljenost neprimernim delovnim pogojem vodi tudi v odhod iz poklica. Na ravni delovnega okolja pa takšne izkušnje prispevajo k slabšanju organizacijske klime, zmanjšanju zaupanja ter normalizaciji neprimernega vedenja. Če organizacije na tovrstne pojave ne reagirajo ustrezno, se ustvarja okolje, v katerem nasilje in nadlegovanje postajata implicitno tolerirana.

7 Zaključek

Ugotovitve raziskave potrjujejo, da nasilje, nadlegovanje, diskriminacija ter kršitve delavskih pravic novinark in medijskih delavk v Sloveniji niso zgolj posamezni ali osamljeni primeri. Gre za **sistemski problem in ponavljajoč se vzorec, ki je globoko zasidran v delovanje medijskega okolja**. Analiza različnih oblik nasilja razkriva, da se te pojavljajo v širokem spektru – od groženj in fizičnih napadov do subtilnejših, a izrazito razširjenih oblik, kot so diskreditacije, seksistični komentarji in različne oblike spolnega nadlegovanja. Posebej pomembno je, da so najbolj razširjene prav tiste oblike, ki so pogosto normalizirane in vpete v vsakodnevne profesionalne interakcije, kar dodatno otežuje njihovo prepoznavanje in sankcioniranje.

Podatki hkrati kažejo na jasno diferenciacijo med oblikami nasilja glede na njihove izvore in kontekste. Medtem ko grožnje in fizični napadi praviloma izhajajo iz zunanjega okolja in so povezani z javno izpostavljenostjo novinark, so spolno nadlegovanje (verbalno, neverbalno in fizično) ter diskriminacija in diskreditacije v veliki meri umeščeni v notranje delovno okolje ter povezani z organizacijsko kulturo in hierarhičnimi razmerji. Ta **dvojna umeščenost nasilja** – hkrati v širši družbeni in v organizacijski kontekst – kaže na kompleksnost problema, ki ga ni mogoče učinkovito nasloviti zgolj z enodimenzionalnimi pristopi.

Posebej izrazita je ranljivost novinark v zgodnjih fazah kariere, kjer se prepletajo negotovi zaposlitveni pogoji, hierarhična odvisnost in omejene možnosti za zaščito. Hkrati podatki kažejo, da določene oblike nasilja in nadlegovanja, zlasti diskreditacije in seksistični komentarji, ostajajo prisotne skozi celotno karierno pot, kar nakazuje njihovo trajno in sistemsko naravo. To potrjuje, da nasilje ni zgolj posledica posameznih situacij, temveč je povezano z načinom organizacije dela in širšimi družbenimi normami.

Ključna ugotovitev raziskave je **izrazito nizka stopnja prijavljanja vseh obravnavanih oblik nasilja**. Neprijavljanje ni zgolj individualna odločitev, temveč odraža kombinacijo dejavnikov, med katerimi izstopajo pomanjkanje zaupanja v učinkovitost institucionalnih mehanizmov, strah pred negativnimi posledicami ter nejasnost postopkov. To potrjuje tudi analiza mehanizmov zaščite v medijskih organizacijah, ki kaže, da ti pogosto obstajajo zgolj na formalni ravni, vendar niso ustrezno implementirani, komunicirani ali uporabljeni v praksi. Posledično zaščita pogosto temelji na neformalnih praksah in kolegijski podpori, kar ne zagotavlja sistemske varnosti.

Pomemben vidik predstavlja tudi omejena učinkovitost institucionalnih odzivov. Tudi v primerih, ko do prijave pride, postopki pogosto ne vodijo do konkretnih rezultatov, kar dodatno krepí nezaupanje v obstoječe mehanizme in reprodukcijo neprijavljanja. Takšen vzorec kaže **na začarani krog**, v katerem nizka učinkovitost institucij zmanjšuje pripravljenost za prijavo, kar posledično zmanjšuje tudi pritisk na izboljšanje sistemskih rešitev.

Celotno gledano rezultati raziskave kažejo, da učinkovito naslavljanje nasilja nad novinarkami zahteva več kot zgolj formalne ukrepe. Ključni izziv ostaja premostitev razkoraka med obstoječimi normativnimi okviri in njihovo dejansko implementacijo v praksi, kar vključuje tako krepitev institucionalnih mehanizmov kot tudi spremembo organizacijske kulture in vsakodnevnih praks v medijskih okoljih. Brez teh sprememb obstaja tveganje, da bodo obstoječi vzorci nasilja in nadlegovanja ostali reproducirani, s čimer bodo še naprej omejevali enakopravno in varno delovanje novinark v medijskem prostoru.

Zahvala

Iskreno se zahvaljujemo vsem novinarkam in medijskim delavkam, ki so sodelovale v tej raziskavi ter z nami delile svoje izkušnje, poglede in razmisleke.

Zavedamo se, da gre za občutljivo in pogosto prezrto tematiko, zato še posebej cenimo njihovo pripravljenost, da spregovorijo o izkušnjah nasilja, nadlegovanja, diskriminacije in kršitev delavskih pravic v medijskem prostoru. Njihovi prispevki so ključni za razumevanje razsežnosti teh pojavov ter za odpiranje prostora za nujne spremembe.

